

alá, annál több aranyat foglal magában, úgy hogy annak czélszerű kiaknázása csak buvár-harang segítségével válik lehetségessé. Egy new-yorki részvény-társulat jelenleg San-Franciskóban búvárharangot épített, melynek belsejében a munkások számára 3 légköri nyomásra sűrített levegővel telt kamra helyeztetik el, s ezen kívül alkalmaznak még egy hajót is, mely gőzvacuum-szivattyúval és 6"-es ruganyos csővel van ellátva. A cső segítségével a homok a szivattyú által létrehozott légüres térbe hajtatik, hol aztán kényelmesen iszapolható. Reménylik, hogy ezen módon könnyen lehetségessé fog válni óránként 100 tonna (20 mázsa) homokot aranytartalmától megfosztani. W.V.

FOLYÓS TUS (festék). — E czélra a tusfesték kölesmag nagyságú dara-

bokra töretik s forró vízzel addig kezeltetik, míg sötét-fekete oldatot képez, mire azután a felhasznált vízmennyiséghez képest $\frac{1}{16}$ -ed térrésznyi glycerin kevertetik hozzá.

W. V.

IRÓNNAI VAGY TUSSAL KÉSZÜLT RAJZOKAT akképp óvhatunk meg az eltörlődéstől, hogy azokat collodiummal (úgy a mint azt a fényképezészek használják) vonjuk be, melyhez még 2°/_o stearint teszünk. A rajzot e czélra üveglemezre vagy vékony deszkára fektetjük és akképp öntjük le az említett oldattal, hogy a felesleges folyadékot a lemez vagy deszka egyik sarkán az edényben ismét felfoghasuk. 10 percz múlva a rajz tökéletesen száraz, bágyadt fényt mutat és oly jól conservált, hogy legkisebb sérelem nélkül vízzel mosható. W.V.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Fegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

XXXV. V Á L A S Z T M Á N Y I Ü L É S.

1872. november 6-án.

Elnök : B a l o g h K á l m á n.

A könyvkiadó bizottság részéről jelentí a titkár, hogy az aláírók száma a szünetek alatt 1064-re szaporodott továbbá hogy C o t t a geológiájának fordítását legközelebb már sajtó alá lehet adni, s hogy H e l m h o l t z népszerű tudományos előadásai egy híján már le vannak fordítva, s még december folytán a revisorok is elkészülnek vele; D a r w i n munkájának első része és H u x l e y physiologiája szintén le lesznek fordítva a jövő januárig. A könyvkiadó vállalati tagdíjak 1872-re, a múlt ülés határozata értelmében, még a folyó november és a jövő december hóban fognak bekérteni. — Tudomásúl vétetett.

A titkár jelentí, hogy a szünetek alatt lépéseket tett az iránt, hogy a Természettudományi Közlöny, minthogy a jelen évben már minden hónapban megjelenik, ezentúl a fennálló póstai szabályok szerint oly szállítási kedvezményekben részesíttessék, mint a többi rendes időszaki folyó-

irat. (Az előbbi években (1869 óta) csakis a földm. ipar- és keresk. miniszterium útján részesült a társulat azon rendkívüli kedvezményben, hogy évenként csak 9 füzetben megjelenő közlönnyé: leszállított póstadij mellett küldhesse szét.) Legközelebb a pósta-igazgatóság értesítette a társulatot, hogy a kívánt kedvezményt akadály nélkül élvezheti, s hogy a közlöny a rendes folyóiratok jegyzékébe felvétellett. Örvendetes tudomásúl vétetett.

Jelenti továbbá a titkár, hogy az 1871-ik évi közgyűlésen a Bugát-féle alapítványból kifizűött 300 frtos növényteni pályakérdésre a kijelölt beküldési határidőig, 1872. okt. 31-ig, egy pályamű érkezett be. Czime: „*Növénykörtan*. Különös tekintettel azon betegségekre, melyek élödi növények által idéztetnek elő.“ — Jelígeje: „*Quamvis sublimis debent humiles metuere*.“ — Terjedelme: 184 negyedréti lap; ehhez csatolva a tartalomjegyzék, betűsoros tárgyjegyzék, műszótár

és három rajzlap. — A jelíges levél rendben találtatván, elnökiileg lepecsételtetett s megőrzés végett az irattárba tétetett. Megbírálás végett pedig a pályamű Dr. Jurányi Lajos és Dr. Szöntágh Miklós vál tagoknak adatott ki.

A physikai és meteorologiai nyilt pályázatra vonatkozólag jelenti a titkár, 1) hogy Stahlerger Emil, a numei tengerész akademia tanára, beküldötte „*az apály és dagály a fumei öbölben*” című dolgozatát, a mi tudomásul vétetvén, a kézirat megbírálás és netalán a mű kiadására vonatkozó véleményes jelentéstétel végett Sztoček József, B. Eötvös Loránd és Szily Kálmán bizotts. tagoknak adatott ki. 2) Dr. Schenzl Guidó, a meteorologiai és földdelejjégi m. kir. központi intézet igazgatója, tudatja a társulattal, hogy a földdelejjégi állandók kipuhatlása végett a jelen évben több ok és közbejött akadály következtében nem utazhatta be az országot, s a magára vállalt munkát a közelebbi időkben nem végezheti el. Ezek folytán azon kérdést intézi a társulathoz: vajjon nem kívánja-e a delejjégi kutatásokra előirányzott összeget más physikai kutatásokra fordítani, a melyek rövidebb idő alatt volnának kivihetők? — Véleményadás végett a phys. és meteor. állandó bizottsághoz tétetett át. 3) Staub Mór, a szünetek alatt megbízása ügyében Salzburgban és Bécsben járt a dolgozatához megkivántató adatok összeszerzése végett s remélhető, hogy közelebb jelentést fog benyújtani a választmányhoz. — Tudomásul vétetett.

Abt Antal, Koch Antal és Plósz Pál levélben jelentik, hogy miután a szünetek alatt a kolozsvári egyetem tanáraivá nevezettek ki, a választmány működésében részt nem vehetnek s így ezen tagságukról azon ígérettel mondanak le, hogy a társulat érdekeit a távolban is mindig lehetőleg elő fogják mozdítani. — Tudomásul vétetett.

A titkár jelenti, hogy Dr. Fehér Nándor, dobsinai orvos tagtársunk, ki a „dobsinai jégbarlangról” cikket is irt a közlönybe, arra kéri a társulatot, küldene ki a jégbarlang lerajzolása végett szakértő rajzoló, hogy hazánk e nevezetes természeti ritkaságával tágabb körökben, részletesebben is megismerkedhesse-

nek. A barlang-rajza és leírása a közlönyben fogna megjelenni. Fehér Nándor indítványát Szabó József vál. tag is támogatván, a választmány azt egyhangúlag elfogadta s a kellő intézkedések megtételére a titkárt felhatalmazta.

Jablonszky Ignác és Grünfeld Alajos, a társulat szolgálói a pesti élet- és lakásdrágaság miatt eddigi (35 frt) havifizetésüknek 40 frta való felemelését kéri; — tekintve azt, hogy a rokontársulatok szolgálóinak is 40 frt a fizetése, a választmány a kérelmet méltányosnak tartja s a kívánt fizetésfelemelést elrendeli.

Ezek után bejelenti a titkár, hogy a könyvtár számára a következő könyvek érkeztek be:

1) A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet tanári kara által az 1871. 74. tanév folytán tartott *georgikai felolvasások*. — Kolozsvárt, 1872.

2) Borvegytan. (Az e téren megjelent legjelesebb szakmunkák nyomán, a hazai viszonyokra való tekintettel, a gazd. tanfolyamot hallgató néptanítók számára) írta: Schvarcz Erviktör. — Debreczen, 1872.

3) A Herkules-fürdő és Mehádia környékének földtani viszonyai. Írta Koch Antal. — (Különlenyomat „A Herkules-fürdő és környéke” című monographiából.) Pest, 1872.

4) A szathmármegyei orvos-gyógy-szerész-egylet évkönyve 1869—1871. évről. Egyleti megbízásból szerkeszti Dr. Tomcsányi Imre. — Nagy-Károly, 1872.

5) Természeti érvek isten létéről. Írta König Arthur. (Németből fordítva). 2-ik kiadás. Pest, 1872.

Végül tagválasztásra kerülvén a sor, a titkár mindenek előtt bejelenti, hogy Balogh Kálmán alelnök 200 frt. s Bárány Eötvös Loránd szintén 200 forintos alapítványt jelentettek be, Lechner Lajos pedig kijelentette, hogy a helybeli örökítő tagok sorába kíván lépni s 100 frt. örökítő alapítványát lefizeti. — Örvendetes tudomásul vétetvén, a alapítványok a közgyűlésnek fognak bejelentetni, Lechner úr számára pedig új diploma fog készítettetni.

Ezek után a titkár 146 új r. tagot jelentett be, a kik egyhangúlag megválasztottak, s kikkel a rendes tagok összes létszáma 3373-ra emelkedett.

Vége a IV-ik kötetnek.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.